

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K2-22Csp/26/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7223201120
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Malegová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2024:7223201120.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice, sudkyňou JUDr. Júliou Malegovou, v spore žalobcu: Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť, so sídlom Bardejovská 6, Košice, IČO: 31 701 914, právne zastúpeného JUDr. Petrom Frajtom, advokátom so sídlom Garbiarska 5, Košice, proti žalovanému: A. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D., o zaplatenie 60,90 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 60,90 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 60,90 eur od 23.2.2022 do zaplatenia a poštovné vo výške 1,55 eur a to všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 8.2.2023 domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 60,90 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný sa pri cestovaní dopravným prostriedkom (autobusom) dňa 22.2.2022 na výzvu kontrolného orgánu žalobcu nepreukázal platným cestovným lístkom, čím vznikol žalobcovi nárok na zaplatenie sumy vo výške 60,90 eur, ktorá pozostáva z cestovného vo výške 0,90 eur a úhrady pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom vo výške 60 eur, ako aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 23.2.2022 do zaplatenia a poštovného vo výške 2 eura. Žalovaný napriek výzve žalobcu dlžnú sumu nezaplatil.

2. Dňa 28.2.2023 vydal súd vo veci platobný rozkaz, ktorý však následne zrušil uznesením č.k.: K2-22Csp/26/2023 - 72 zo dňa 28.6.2023, nakoľko ho nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk.

3. Žalovaný sa k návrhu nevyjadril, pričom súd dodáva, že žaloba spolu s prílohami ako aj procesnými poučeniami súdu bola žalovanému doručená v súlade s § 116 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) dňa 22.11.2023.

4. Súd rozhodoval vo veci bez nariadenia pojednávania len na základe listinných dôkazov predložených stranami sporu v súlade s ustanovením § 297 písm. b) CSP, v zmysle ktorého pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur. Rozsudok bol vyhlásený

verejne dňa 9.1.2024. Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovom sídle súdu bolo zverejnené od dňa 28.11.2023 (§ 219 ods. 3 CSP).

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou žalobcu, s hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 22.2.2022 a s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými žalobcom a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Z hlásenia žalobcu zo dňa 22.2.2022 súd zistil, že žalovaný cestoval dňa 22.2.2022 v čase o 17.40 hod. linkou č. 24 MHD bez platného cestovného lístka, ktorého stanovená hodnota pre daný úsek trate bola 0,90 eur. Pri kontrole zamestnancom povereným výkonom kontroly ("revízorom") sa žalovaný nepreukázal platným cestovným lístkom a na mieste nezaplatil cestovné vo výške 0,90 eur a úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom vo výške 60 eur, t.j. spolu sumu 60,90 eur.

7. Podľa § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

8. Podľa § 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave (ďalej len "cit. zákon"), cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena posádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

9. Ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi posádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi (§ 14 ods.2 cit. zákona).

10. Podľa § 16 ods. 5 cit. zákona cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

11. Podľa § 17 ods. 1, ods.2 cit. zákona tarifa upravuje a) sadzby základného cestovného a príplatkov k nim, b) sadzby cestovného pre všetky skupiny cestujúcich a psa so špeciálnym výcvikom, c) ceny za prepravu cestovnej batožiny, živých spoločenských zvierat prepravovaných spolu s cestujúcim, d) ceny za prepravu autobusových zásielok, e) sadzbu sankčnej úhrady podľa odseku 2 a f) podmienky, za ktorých sa sadzby cestovného a ostatných cien uplatňujú. Sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

12. Podľa čl. 12 ods. 2 Prepravného poriadku Dopravného podniku mesta Košice, a.s. platného v čase vykonania kontroly, cestujúci, ktorý sa na vyzvanie nemôže preukázať platným cestovným lístkom, zaplatí cestovné; dopravca je oprávnený od tohto cestujúceho ďalej vyžadovať zaplatenie úhrady vo výške 100 násobku stanoveného základného cestovného.

13. V zmysle čl. F bod 1 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Košiciach platnej v čase vykonania kontroly, cestujúci, ktorý cestuje bez platného cestovného lístka, zaplatí podľa zákonov NR SR č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, č. 514/2009 Z.z. o doprave na dráhach stanovené základné cestovné plus sankčnú úhradu do výšky sto násobku stanoveného základného cestovného vo výške stanovenej dopravcom.

14. Podľa Tarify mestskej hromadnej dopravy v Košiciach platnej v čase vykonanej kontroly žalovaného, predstavovali sadzby a tarifné podmienky MHD pre jednorazové cestovné lístky 0,90 eura a výška sankčnej úhrady za cestovanie bez platného cestovného lístka bola stanovená vo výške 60 eura.

15. Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v platnom znení, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ

právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v platnom znení, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

17. Na základe vykonaného dokazovania a citovaných ustanovení súd dospel k záveru, že žalovaný ako cestujúci dňa 22.2.2022 v čase o 17.40 hod. použil dráhové vozidlo na trase linky č. 24 MHD, ktorého vlastníkom je žalobca, pričom nemal platný (označený) cestovný lístok, ktorým by sa preukázal zamestnancovi poverenému výkonom kontroly – revízorovi (čo v konaní nebolo sporné), čím porušil povinnosť ustanovenú v § 16 ods. 4 písm. c) a d) zákona č. 56/2012 Z.z. Z tohto dôvodu mu podľa ustanovenia § 8 citovaného zákona a Tarify mestskej hromadnej dopravy v Košiciach vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi cestovné a prirážku k základnému cestovnému.

18. Súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 0,90 eur z titulu cestovného a sumy 60 eur z titulu prirážky k základnému cestovnému, t.j. spolu na zaplatenie sumy 60,90 eur.

19. Žalovaný sa dostal do omeškania dňom 23.2.2022 t.j. dňom nasledujúcim po dni, kedy cestoval dopravným prostriedkom žalobcu bez cestovného lístka, pretože povinnosť mať pri sebe zakúpený a riadne označený cestovný lístok v hodnote 0,90 eur a preukázať sa ním na výzvu kontrolóra mal po celý čas prepravy.

20. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky k prvému dňu omeškania žalovaného s plnením peňažného dlhu, t.j. k 23.2.2022 predstavovala 0 %, t.j. zákonná výška úrokov z omeškania predstavovala 5 % (0 % zvýšených o 5 percentuálnych bodov). Súd preto priznal žalobcovi úroky z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne od 23.2.2022 až do zaplatenia dlžnej sumy.

21. Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

22. Popri žalovanej sume si žalobca uplatnil aj náklady spojené s uplatnením pohľadávky, a to poštovné vo výške 2 eura.

23. Ako príslušenstvo pohľadávky súd priznal žalobcovi náklady spojené s jej uplatnením pozostávajúce z poštovného v celkovej výške 1,55 eur, ktorých vynaloženie jednoznačne vyplýva z listinných dokladov predložených žalobcom.

24. V prevyšujúcej časti, ohľadne zaplatenia poštovného vo výške 0,45 eur, súd žalobu zamietol, keďže ich vynaloženie žalobcu súdu žiadnym spôsobom nepreukázal.

25. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca mal vo veci úspech súd mu priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalobcov neúspech spočíval len v nepatrnej časti týkajúcej sa príslušenstva pohľadávky.

27. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Súd poukazujúc na vyššie citované zákonné ustanovenia vo výroku tohto rozsudku rozhodol len o rozsahu nároku úspešného žalobcu na náhradu trov konania. O konkrétnej výške tejto náhrady

bude po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením rozhodovať príslušný súdny úradník tunajšieho súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).